
ВСТУПНЕ СЛОВО

У виробленні й здійсненні політики національної пам'яті немає дрібниць. Тут, вочевидь, нелегко визначити систему пріоритетів: що найголовніше, найважливіше, а що похідне, другорядне. Проте з повним правом можна вести мову про особливу роль морального чинника.

Принциповий, предметний аналіз досвіду (і вітчизняного, і зарубіжного) в конструюванні моделей національної пам'яті дає для підтвердження висунутої тези достатньо переконливих аргументів.

Важко знайти публікацію, автор чи автори якої не апелювали б до найвищих моральних принципів, коли пропонують свої версії бачення й оцінки минулих і поточних подій. Водночас найпрекрасніші заклинання часто залишаються своєрідним ритуальним елементом, пустим звуком, і перебувають у тій чи іншій (часом – просто волаючій) невідповідності зі штучно створеними моделями.

Мета пропонованого видання – оприлюднити колективну спробу розглянути вплив духовно-культурних чинників на формування й функціонування національної пам'яті, строго керуючись науковими критеріями й підходами. Власне, таким був стрижневий задум організаторів конференції «Політика пам'яті у культурному просторі», проведеної 10 жовтня 2013 року в Українському інституті національної пам'яті. Матеріали представницького наукового зібрання й стали основою для сформованого збірника.

Природно, науковці не прагнули обов'язкового, тим більше штучного досягнення тотожності поглядів і уніфікації висновків. Однак послідовно, принципово реалізовані методологічні принципи, здійснений об'єктивний, всебічний аналіз емпіричного матеріалу, аргументовані, виважені узагальнення і міркування дозволяють говорити про очевидну результативність в опануванні об'єкта дискусій, у певному прогресивному просуванні у напрямку з'ясування істини, переконують у правильності обраного шляху.

Гадається, окреслені аспекти й параметри подальшого наукового пошуку, заходи й засоби консолідації дослідницьких зусиль достатньо конструктивні, здатні ефективно прислужитися нагальним суспільним потребам, кристалізації й закріпленню міцно обпертої на кращі традиції попередніх поколінь, високоідейні орієнтації й поривання української колективної пам'яті як одного з основоположних складників масової свідомості, запоруки впевненого поступу народу, країни цивілізаційними шляхами.

Валерій Солдатенко